

Konferanslar :

ATATÜRK TÜRKİYESİ VE DÜNYA*

Prof. Dr. MEHMET ALTAY KÖYMEN

1 — *Tarihin Akışı ve Bu Akışta Türk Milletinin Yeri*

Benim deyişimle, dünya tarihinin başlangıçtan zamanımıza doğru bir akışı vardır. Bu akış içinde bütün milletlerin, bu arada Türk milletinin tarihinin akışı da yer alır. Ancak dünya tarihinin akışı üzerinde en etkili olan Türk milletidir. Öyle ki, Türk milleti zaman zaman tarihin akışına yön vermiştir denebilir.

Gerçekten, Türkler, burada açıklaması uzun sürecek olan -nüfus artışı, kıtlık, bir kavmin başka bir kavmi sürüp çıkarması v.s. gibi- sebeplerle, asıl vatanları Orta ve İç Asya'yı terk edip, o zamanın bilinen 3 kıtasına yayılmışlar, oralarda, yabancı soydan, yabancı din ve medeniyetden milletler üzerinde hâkimiyet kurmuşlardır ve sınırları içinde yaşayan bütün insanları refah ve mutluluk içinde yaşatmaktan ibaret olan Türk devlet anlayışını başarı ile uygulamışlardır.

2 — *Tarihin Değerlendirilmesi*

a — *İmparatorluklar-Millî Devletler Mücadelesi*

Dünya tarihi birçok bakımlardan değerlendirilebilir. Ben burada dünya tarihinin bir özelliğini dile getireceğim: İmparatorluklar-Millî Devletler Mücadelesi.

Bu mücadele, devletlerin kuruluşundan, yani tarihin başından beri vardır. İmparatorluklar, bu mücadeleden genellikle galip çıkarlar ve millî devletleri yutarlar veya vassal (tâbi) duruma getirirler.

Roma, Bizans, Büyük Selçuklu ve Osmanlı Cihan İmparatorlukları misâl olarak verilebilir.

Ama, imparatorluklar ömürlerini tamamlayarak er veya geç yıkılınca, millî devletler, az-çok yapı değişikliğine uğrasalar bile, yine bağımsız devletler halinde tarih sahnesine çıkarlar.

* Bu makale, Türk Tarih Kurumu 1992-1993 dönemi konferansları içinde, 1 Kasım 1992 tarihinde konferans olarak verilmiştir.

b — Batı Avrupa'da İki Yeni Cereyan

Sanayileşen Batı Avrupa'da iki cereyan hemen hemen aynı zamanda meydana çıktı:

1 — Müstemlekecilik,

2 — Marxçılık.

1 — Sanayileşerek diğer bütün milletlere son derece üstünlük kuran Batı Avrupa devletleri, bu üstünlüklerini kendi dışlarında olan milletleri, özellikle geri kalmış Doğu milletlerini, barbarca sömürebilmek için önce Orientalizm adlı bir ilim kolu icad ederek, Doğu'yu iyice tanıdılar, sonra da oralardaki birikmiş bütün servetleri, medeniyet ve kültür eserlerini anavatanlarına taşıdılar.

Sömürgeciliğin nasıl son bulduğunu aşağıda göreceğiz.

2 — Fabrikalarda çalışan işçilerin son derece artmasını fırsat bilen K. Marx, Hegel'in "İdealist Tarih Anlayışı"nı ters çevirerek, tarihi, sınıf mücadelesi (ezenler-ezilenler) ile izah eden bir ideoloji ortaya attı. Ona göre, hayat maddeden ibarettir. "Tarihî Maddecilik" adını alan bu ideoloji, Marx'ın kehânetinin aksine olarak, Avrupa'nın sanayileşmiş ülkelerinde değil, Lenin tarafından bir tarım ülkesi olan, şu halde işçisi çok az bulunan Rusya'da 1917 yılında gerçekleştirildi. Dünyada işçi hâkimiyetini kurma amacını güden ve Komünizm adını alan bu ideolojinin âkıbetini aşağıda dile getireceğim.

3 — *Dünya Tarihinin Başka Bir Değerlendirilmesi*

Konuyu bir soru ile ortaya koyuyorum:

Tarihin akışı K.Marx'ın iddia ettiği gibi dünyanın tek hâkimiyet altında birleştirilmesi yönünde mi, yoksa millî devletler yönünde midir?

Bilindiği gibi, 1. Dünya Savaşı'ndan mağlup çıkan Almanya, Avusturya-Macaristan ve Osmanlı imparatorlukları tasfiye edildiler ve yerlerinde millî devletler kuruldu.

Galip devletlere gelince, onlar, Batı Türklüğünün tek kalesi olan Anadolu'yu da ele geçirerek, Türk milletini bütünü ile tarihten silmek isterlerken, bu milletin içinden Mustafa Kemal adlı bir kahraman çıktı; 1. Dünya Savaşı'nın galibi Büyük Devletler (Düvel-i Muazzama)'in de yenilebileceğini bütün dünyaya gösterdi. Bunun üzerine, aynı Büyük Devletler tarafından sömürülen esir milletlerin gözleri açıldı. Başta Hindistan ve Pakistan

olmak üzere, bütün sömürülen esir milletler, teker teker milli devletler kurarak, bağımsızlıklarına kavuştular.

Geriye sadece Lenin'in kurduğundan sözettığımız Sovyetler Birliği kaldı. Bu zâlim, emperyalist imparatorluk 300 milyon nüfusu ile, 22,5 milyon km² tutan arazisi ile, B. Amerika karşısında, ikinci bir süper güç olarak yer aldı.

Ancak, bu son imparatorluk da bundan bir yıl önce, hiçkimsenin beklemediği şekilde, sessiz-sedasız, bir damla kan dökülmeden birden bire tarih sahnesinden çekildi.

Böylece, içinde yaşadığımız dünya, bir dereceye kadar, "Millî Devletler" dünyası haline geldi, "Bir dereceye kadar" diyorum; çünkü bu milli devletler içinde de, çoğu Türk, hâlâ esir olarak yaşayan kavimler bulunmaktadır. Onlar da bağımsızlıklarını elde edebilmek için bütün güçleri ile çalışmaktadırlar. Bağımsız Türk devletleri Atatürk Türkiye'sinin liderliğinde aşağıda sözkonusu edeceğimiz teşkilâtları kurarak güçlendikleri takdirde, esir Türkler'in de bağımsızlıklarına kavuşmaları, şüphesiz, çok kolaylaşacaktır.

Bugünkü millî devletler dünyası, görülüyor ki, Atatürk'ün örnek olması ile gerçekleşmiştir ve Atatürk'ün "Millî Devlet" ilkesinin dünya çapında zaferidir. Öte yandan, tarihin akışının millî devletler lehine olduğu bütün açıklığı ile ortaya çıkmış bulunmaktadır.

4 — *Türk Tarihininin Orta-Doğu'da Akışı*

Başta da kısaca temas ettiğim gibi, muhtelif sebeplerle, anayurtları Orta ve İç Asya'yı terk ederek, dünyaya yayılan Türkler, Çin, Hind ve Avrupa medeniyeti çevrelerine girmişler, oralarda devletler kurmuşlardır. Yabancı medeniyet çevrelerinde kurulan bu Türk devletlerinin özelliği şudur:

Anayurt'ta kurulan devletlerde idare edenlerle idare edilenler, büyük çoğunlukla aynı soydan oldukları halde, asıl anavatanda kurulmuş Türk devletlerinin aksine olarak, anayurt dışında kurulmuş Türk devletlerinde, Türkler, ince bir tabaka teşkil ederken, hâkimiyetleri altında geniş halk kitleleri, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, yabancı soydan, yabancı dinden ve yabancı medeniyetten idiler.

Türkler, devletin sınırları içinde yaşayan bütün insan kitlelerini refah ve mutluluğa kavuşturmaktan ibaret olan Türk devlet anlayışını uygula-

yıp, böylece tarihi rollerini oynadıktan sonra, hâkim oldukları medeniyet çevresinde, önce kültürlerini, sonra da siyasi hâkimiyetlerini kaybederek eriyorlardı. Böylece, onlar milliyetlerini yitiriyorlardı.

Hâkim oldukları medeniyet çevrelerinden sadece Çin'de kurulmuş devletler, Türk tehlikesi karşısında savunma tedbiri almışlardır. Nitekim, onlar, Türk tehlikesine karşı Kuzey sınırları boyunca tarihin 7 harikasından biri olan 5-6 bin km. uzunluğunda 6-7 m. yükseklikte "Çin Seddi" adı verilen bir sur inşa etmişlerdi. Çin Seddi, Çin'in Kuzey sınırında boydan boya uzanıyordu. Bu seddin ne olduğunu belirtmek üzere, şu misâli vermeden geçemeyeceğim: Aya ilk defa ayak basan B. Amerika'lı Armstrong, oradan dünyaya baktığı zaman, sadece Çin Seddi'ni gördüğünü ifade etmiştir.

Türkler, Hazer'in ve Karadeniz'in kuzeyinden Avrupa Hıristiyan medeniyeti çevresine doğru yayılırken, buradaki kavimler, hiçbir savunma tedbiri alamamışlar ve Türkler'in önünden kaçmaktan başka birşey yapamamışlardır. Bilindiği gibi, bu kaçış, tarihe "Kavimler Göçü" adıyla geçmiştir.

İran'da kurulmuş devletlere çarparak, Hind medeniyeti çevresine giren aynı Türkler, hiçbir mukavemetle karşılaşmadan buraya hâkim olmuşlar ve aynı mâhiyette devletler kurmuşlardır.

Halbuki, Türkler karşılaştıkları mukavemet dolayısıyla sadece İran seddini aşamamışlardır ve Türkler'le İranlılar arasında asırlarca süren bir mücadele olmuştur. İran-Turan mücadeleleri adını alan bu savaşlar, Firdevsi adlı bir şâir sayesinde ebedileştirilmiştir. İnsanlık, bu mücadeleler ile, "Şeh-nâme" adlı bir şaheser kazanmıştır.

Ancak, İslâmiyetin Batı'dan, Türkler'in Doğu'dan sıkıştırılmaları ile muhteşem İran Sasânî İmparatorluğu birdenbire çöktü. Böylece, Türkler için benim "Orta Yol" adını verdiğim yol açılmış oldu.

En son açılan bu yol; Türklük için son derece hayırlı olmuştur. Çünkü, gördüğümüz gibi, başka medeniyet çevrelerine girerek, devletler kuran Türkler, az veya çok bir zaman geçince Türklüklerini kaybedip, hâkim oldukları çoğunluk içinde eridiler. Halbuki, İslâm medeniyeti çevresine giren Türkler, Türklüklerini ve kültürlerini korudular; üstelik 10 yüzyıldan fazla İslâmiyete hâkim oldular; onu daha da yaydılar.

Birçok bakımlardan yaşayışlarında benzerliklerden dolayı, İslâmiyeti kendiliklerinden kabul eden Türkler, daha Emevî ve Abbâsî hanedanları zamanında onu iç ve dış düşmanlara karşı savunmuşlardı.

Türk tarihinin Orta-Doğu'da bu akışından çıkan netice şudur:

Çin'in ve Hindistan'ın kuzeyinde, Kore'den Doğu Avrupa'ya kadar uzanan Türk ağırlık merkezi yanında Büyük Selçuklu İmparatorluğu adıyla bir siyasi teşekkülün kurulmasıyla XI. yüzyıldan itibaren Orta-Doğu'da da bir Türk ağırlık merkezi meydana geldi. Böylece, Türk dünyası daha da genişledi.

Selçuklu Türklerinin Anadolu'yu Bizans İmparatorluğu'nun elinden alarak, asıl anavatan Orta Asya'dan binlerce km. uzakta; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birleştiği noktada, stratejik bakımdan son derece önemli Anadolu'da yeni bir Türk vatanı kurmaları, Orta Doğu'daki bu Türk ağırlık merkezinin diğer bir neticesidir.

Görülüyor ki, İslâmiyet, Bizans'ın kolunu kanadını koparıp almıştı; Selçuklu Türkleri de ayrı Bizans'ın gövdesini ele geçirdi. Göreceğimiz gibi, Osmanlı Türkleri de onun başkenti İstanbul'u alarak Bizans İmparatorluğu'nun kellesini koparacak ve onu tarihten silecektir.

Yeni Türk vatanı Anadolu'da Anadolu Selçuklu Devleti adıyla kurulan Türk devleti, Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun kahraman hükümdarı Alp Arslan'ın Bizans İmparatoru Romanos Diogenes'e karşı kazandığı 1071 Malazgirt Meydan Muharebesi'nden sonra, yeni vatan Anadolu'da kurulmuş olan diğer Türk devletlerini teker teker ortadan kaldırarak, Anadolu birlik ve bütünlüğünü sağlamakla kalmadı, aynı Anadolu'nun doğusunu, hemen hemen bugünkü sınırlarına ulaştırdı.

Anadolu Selçuklu Devleti hükümdarlarının, Anadolu'da kurulmuş öteki Türk devletlerini ortadan kaldırarak, yeni vatan Anadolu birlik ve bütünlüğünü sağlaması son derece önemlidir. Zira, bir kavimler köprüsü olan Anadolu'da birden fazla devlet bulunduğu zaman, burası daima el değiştirmiştir. Selçuklular'ın sağladığı bu birlik ve bütünlük sayesinde Anadolu 900 yıldan beri Türkler'in elinde bulunmaktadır.

Anadolu Selçuklu Devleti'ne ilk darbeyi 1243 Köseadağ Meydan Muharebesi ile Moğollar vurdu.

Bu darbe ile Moğollar, Selçuklu Devletini hâkimiyeti altına almakla kalmadılar, Anadolu'ya yeni bir Oğuz göçüne sebep olduktan sonra,

İran'da kurduğu devletle Orta Asya yolunu kapattılar. Böylece, onlar dünya Türklüğü'nü, Doğu Türklüğü, Batı Türklüğü olarak ikiye böldüler. Görüleceği gibi, daha sonra Çin, özellikle Çarlık Rusyası ve hele Sovyet Rusya, Doğu Türklüğü'nü bütünü ile esir duruma soktular.

Anadolu Selçuklu Devleti'nin 1308'de sessiz-sedasız tarih sahnesinden çekilmesinden sonra, onun yerini Orta-Doğu'da Osmanlılar aldı.

Daha 1299 yılında kurulan Osmanlı Devleti Batı'ya doğru, yani Avrupa Hıristiyan dünyasına doğru, başarı ile ilerlerken, Doğu'dan Timurlenk adlı bir Türk hükümdarı, bu gazi devletin başında bulunan Yıldırım Bayazıt'ı XV. yüzyılın başında Ankara civarındaki Çubuk Ovası'nda yenerek Osmanlı Devleti'ne ağır bir darbe vurdu.

Bu mağlubiyet, Bizans'ın başkenti İstanbul'un fethini en az 50 yıl geciktirdiği gibi, Türkler'in Viyana engelini aşarak, Orta Avrupa'ya girmelerini de önledi.

Halbuki, herbiri bir şehirde hâkim olan Alman Prensleri, Türk devlet nizamını dikkate alarak, "Türkler gelseler de bizleri adam etseler" diye onları dört gözle bekliyorlardı. Viyana engelini aşabilseydik, biz onları adam ederdik, onlar da câhil din ulemâsının pençesine düşmemizi önlerlerdi. Biraz aşağıda göreceğimiz gibi, câhil din ulemâsının "Gâvur icadıdır" diye her yeniliğin karşısına dikilmeleri, Osmanlı Cihan İmparatorluğu'nun duraklama, gerileme, nihayet çökme devrelerine girmesini çabuklaştırdı.

Halbuki, İslâm dini kadar terakkiye müsait başka bir din veya ideoloji gösterilemez. Hz. Muhammed'in "İlim Çin'de de olsa, öğrenin" demesi, bu hususta pek çarpıcı bir misâldir. Onun sevgili damadı Ali ise, "Bana bir kelime öğrete, 40 yıl kölelik ederim" diyecek kadar ileri gitmiştir.

Nitekim, henüz 23 yaşında bir delikanlı iken, Sultan Mehmed, bir Macar'a o zamanın ilk ateşli silâhı olan en büyük topunu döktürmüştü. Böylece, O, surlu şehir sistemi olan karanlık feodal Ortaçağı kapatarak, Yeni çağı açtı. Başka bir deyişle, O, İstanbul surlarını yıkıp şehri fethetmek suretiyle genç yaşta bir çağı kapattı; yeni bir çağı açtı.

Bir, Sultan Mehmed'in her yeniliğe açık bu davranışına bakın; bir de, İslâmiyeti amacından saptırarak, her yeniliğin karşısına dikilen câhil din ulemâsını düşünün. Bu sebeple, eğer Viyana engelini aşarak Almanya'ya girebilseydik, büyük bir ihtimalle, Almanlar da Osmanlı Cihan İmparator-

luğu'nun gericilerin pençesine düşmesine mâni olurlardı da, Osmanlı İmparatorluğu daha uzun süre, sözünü ettiğimiz, Türk devlet anlayışını uygulamak fırsatını bulurdu. Üstelik, belki de bütün Avrupa Türk hâkimiyeti altına girerdi. İslâmiyet Hıristiyan Avrupa'yı Batı'dan sıkıştırdı, başarısızlığa uğradı. Aynı Avrupayı, Doğu'dan sıkıştıran Türkler, böylece başarıya ulaşmış olurlardı.

Görülüyor ki, Hıristiyan Batı Avrupa dünyasını Batı yönünden sıkıştıran İslâmiyet'in başarısızlığa uğraması gibi, aynı Hıristiyan dünyasını Doğu yönünden sıkıştıran Osmanlı Cihan İmparatorluğu da, Viyana'ya kadar fethetmek suretiyle yarı yarıya başarılı olmuştu. Tam başarıya ulaşmadığı için buna da başarısızlık denebilir.

5 — *Türk Dünyası*

a — *Tarihin Türklük Aleyhine Akışı ve Neticesi*

İran'da kurulan çoğu Türk asıllı devletler, Orta Asya yolunu kapatınca, Doğu Türklüğü ile Batı Türklüğü arasındaki bağ koptu. Böylece, Doğu Türklüğü kendi kaderine terk edilmiş oldu. Bunu fırsat bilen Çin Devleti, Çarlık Rusyası, özellikle Sovyetler Birliği, gördüğümüz gibi, Doğu Türklüğü'nü yutarak esir duruma getirdiler. Hîve, Buhârâ ve Merv Hakanlıkları, Çarlık Rusyası istilâ teşebbüsüne girişirken, aynı istilâ karşısında kendisi yardıma muhtaç olan Osmanlı İmparatorluğu'ndan arkasına yardım istediler. Ama, üç hakanlık, kapıya dayanan tehlikeye karşı ortak cephe alacakları yerde, hâlâ birbirleriyle uğraşıyorlardı. Bu durum Rus istilâsını kolaylaştırıyordu.

b — *Batı Türklüğü'nün de Çöküşü*

Doğu Türklüğü'nün bütünü ile Çin, Çarlık Rusyası, özellikle Sovyetler Birliği'nin hâkimiyetleri altına düşmesi üzerine, Osmanlı Cihan İmparatorluğu Batı Türklüğü'nün tek temsilcisi haline gelmişti. Doğu Türklüğü yabancı hâkimiyetine girerken, bu imparatorluk, Batı Türklüğü'nü daha uzun süre başarıdan başarıya götürdü. Hiçbir devlet, onunla boy ölçüşemedi. Yaptığı savaşları daima kazanır; barış masasına oturulduğu zaman, barış şartlarını karşısındakilere müzakeresiz dikte ederdi.

Muhtelif sebeplerle, bu Cihan İmparatorluğu önce duraklama, daha sonra gerileme ve çökme devresine girdi.

Osmanlı Cihan İmparatorluğu gibi, tarihin sayılı imparatorluklarından birinin duraklama, gerileme ve çökme devrelerine girişini birkaç sebeple açıklamanın imkânsızlığını takdir ediyorum.

Ancak, bunda, yukarıda belirtmeye çalıştığım şekilde, câhil din ulemâsı, birinci derecede rol oynamıştır denebilir. Buna Yeniçeri Ocağı'nı da ilâve etmek gerekir.

Tarihin Osmanlı Cihan İmparatorluğu'nun aleyhine gittikçe süratlenerek akışında câhil ulemâ ile birlikte Yeniçerileri'n de büyük rolü vardır.

Câhil din ulemâsının oynadığı menfi role dâir yukarıda yeterince bilgi verdiğim için, şimdi Yeniçeriler hakkında bilgi vereceğim.

Oğuz boylarının akın akın geldiği Orta Asya yolu, dediğim şekilde kapanınca, Osmanlı Sultanları, Hıristiyan çocuklarını Balkanlar'dan devşirerek, Türk-İslâm terbiyesine göre yetiştirdiler ve "Hassa Ordusu" teşkil ettiler. Onlardan bâzıları, Sultan'dan sonra devletin en yüksek makamı olan "Sadrâzam"lığa kadar yükseldiler.

Yeniçeriler, imparatorluk güçlü iken, ona yararlı hizmetler yaptılar. Fakat, aziz dostum Prof. B. Lewis'in dediği gibi, imparatorluk duraklama devresine girip de akınlardan yeterince ganimet gelmeyince, Yeniçeriler gözlerini dışarıdan içeri çevirdiler. İmparatorluğun başında bulunan Sultanların kendi soylarından olmadıklarını bilen Yeniçeriler, onlara karşı en ufak saygı göstermek gereğini duymadılar ve meşhur tabiriyle kazan kaldırmaya, yani imparatorluğun başındaki Sultanlara karşı isyan etmeye başladılar. İstemedikleri Sultan'ı tahttan indirip, istedikleri Sultan'ı tahta geçiriyorlardı. Başlıca amaçları, "Culûs Bahşîşi" almaktır. Tahta çıkarılan yeni Sultan'ın onlara dağıttığı Culûs bahşîsi yüzünden, Osmanlı hazineleri her defasında adeta boşalıyordu. Bu arada tahttan indirdikleri Sultan Genç Osman'a onların yaptıkları kötü muamele ibret vericidir. Sâde bir vatan-daşa yapılmayacak kadar yüz kızartıcı idi, insanlık dışı idi.

Mithat Paşa'nın durup dururken İmparatorluğu Rusya'ya karşı savaşa sokması (1293 Savaşı) neticesinde Osmanlı İmparatorluğu'nun uğradığı müdhiş mağlubiyet, tarihin bu imparatorluk aleyhine akışını daha da süratlendirdi; üstelik, câhil siyaset adamlarının Trablusgarp ve Balkan savaşlarında yenilmiş olarak çıkan aynı İmparatorluğu sömürgeci, emperyalist Avrupa Büyük Devletleri'nin kendi aralarındaki çıkar kavgasından ibaret olan 1. Dünya Savaşı'na sokmaları ve imparatorluğun yedi cephede kahramanca savaştıktan sonra müttefikleriyle beraber yenilerek ortadan

kalkması, Batı Türklüğü'nün de, tıpkı Doğu Türklüğü gibi, tarihten büsbütün silinmesi tehlikesini doğurdu.

6 — *Türk Dünyası*

a — *Atatürk Türkiyesi*

Türk milletinin içinden çıkan Mustafa Kemal adlı kahraman, tarihin Türk milleti aleyhine akışını önce durdurdu; sonra da tehlikeye düşen tek Türk vatanını kurtararak, tarihin akışını Türk milleti lehine çevirdi. O, "Misâk-ı Milli"yi gerçekleştirerek, "En büyük eserim" dediği Türkiye Cumhuriyeti adlı millî bir devlet kurdu.

Türkiye Cumhuriyeti, 29 Ekim 1923 tarihinde ilân edildiğinden beri gittikçe gelişmektedir.

Mustafa Kemal, 1 Dünya Savaşı'nın galiplerini, Anadolu'nun 11-12 milyonluk Türk nüfusu ile yenmişti.

Mustafa Kemal'in kurduğu Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan itibaren, KKTC. sayılmazsa, 70 yıl boyunca dünyada bağımsız tek Türk Devleti olarak kaldı.

Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu sırada Türkiye nüfusu, dediğim gibi, 11-12 milyondan ibaretti. Bu sırada, İtalya, Fransa ve İngiltere'nin her birinin nüfusu, 35-40 milyondur. Arada geçen 70 yıl zarfında Türkiye'nin nüfusu 60 milyona vararak, saydığımız devletlerin nüfuslarını geride bıraktı. (Her birinin nüfusu 55-58 milyon). Bu durum, Türkler'in eskiden beri özelliklerinden biri olan dinamizmini, XX. yüzyılda da koruduklarının delilidir. Bu, aynı zamanda Türkler'in yaşama azmini de göstermektedir.

b — *Türk Cumhuriyetleri*

Yukarıda ifade ettiğim gibi, en zâlim son emperyalist imparatorluk olan Sovyetler Birliği'nin, 1991 yılı sonunda çökmesini müteakip, 72 yıl müddetle tarihte hiçbir milletin maruz kalmadığı zulme uğratıldıktan sonra 6 tane (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan, Farsça konuşmasına rağmen, Tacikistan) kardeş bağımsız Türk Cumhuriyeti kuruldu.

Böylece, Doğu Türklüğü'nün büyük bir kısmı ile Batı Türklüğü'nü temsil eden Atatürk Türkiyesi aradan 2 asra yakın zaman geçtikten sonra tekrar buluştular. Yalnızlıktan kurtulan ve asıl anavatanla temasa gelen

Atatürk Türkiyesi, benim deyişimle, “Öksüzlük”ten ve “Köksüzlükten” kurtuldu. Bu, her Türk’ü mutluluğa garketmesi gereken -hayret verici- bir neticedir.

8 — *Yeni Dünya Şartları Karşısında Dünya*

Görülüyor ki, tarihin kaydettiği en zalim bir imparatorluk olan Sovyetler Birliği’nin tarih sahnesinden çekilmesiyle, içinde yaşadığımız dünya tanınmayacak kadar büyük değişikliğe uğramıştır. Zira, 300 milyonluk nüfusa, 22,5 milyon Km² lik araziye sâhip olan Sovyetler Birliği’nin çökmesiyle dünyanın hemen hemen 1/3’ünde bir otorite boşluğu meydana gelmiş ve B. Amerika dünyada tek süper güç olarak kalmıştır.

Meseleyi bir soru ile ortaya koyalım.

Yeni şartlar karşısında dünya Türklüğü nasıl bir siyaset takip etmelidir?

Değişen dünya şartları karşısında içlerinde Atatürk Türkiyesi’nin de bulunduğu Dünya Türklüğü’nü ele almadan önce, aynı şartlar karşısında Avrupa devletlerinin aldıkları tedbirleri ele almak gerekmektedir.

a — *Yeni Şartlar Karşısında Avrupa*

Bilindiği gibi Varşova Paktı ve NATO, son klasik ittifak sistemleridir. Sovyetler Birliği ile beraber Varşova Paktı da dağıldıktan sonra Avrupa devletleri yeni şartlar karşısında, önce Ortak Pazarı (OP), arkasından Batı Avrupa Birliği (BAB) ve Avrupa Topluluğu (AT) adları altında yeni teşkilâtlar kurmaya çalışarak, tek devlet olma çabası içine girmişlerdir ve gerçekleştirmek üzeredirler. Böylece, siyasi bakımdan olduğu kadar ekonomik bakımdan da gelişecek olan Avrupa, yakın zamanda, tek süper güç olarak dünyayı ekonomik bakımdan alabildiğine sömürmek amacını güden B. Amerika karşısına, 2. bir süper güç olarak ortaya çıkacaktır.

Görülüyor ki, içinde yaşadığımız zamanda B. Amerika dışında, artık tek bir devletin süper güç olması hemen hemen imkânsızdır. Kıtalar çapında gruplaşmalar gerekmektedir.

b — *Yeni Şartlar Karşısında B. Amerika*

Avrupa’nın tek devlet haline gelmesinin kendi ekonomik menfaatleri için tehlike olacağını idrak eden B. Amerika’da, dünyada tek süper güç

olarak kalmasına rağmen, tabiri caizse, globalleşme ihtiyacını duymuş, Kanada ve Meksika ile birlikte “Kuzey Amerika Serbest Ticaret Birliği (NAFTA) adı altında bir teşkilât kurmuştur.

Zaten, daha şimdiden Avrupa Topluluğu (AT) ile B. Amerika arasında da kıyasıya ticari rekabet başlamış bulunmaktadır.

c — Yeni Dünya Şartları Karşısında Atatürk Türkiye’si ve Türk Cumhuriyetleri

Biz Türkler’in acayip âdetleri vardır: İşimize geldiği zaman Batı’yı örnek alırız; işimize gelmediği zaman da, görmezlikten geliriz. Şimdi Batı’yı örnek alarak, derhal Türk Ortak Pazarı (TOP)’nı kurmamız gerekir.

Atatürk Türkiye’si’nin liderliğinde gerçekleştirilecek olan Türk Ortak Pazarı’nın kurulmasına, bağımsızlıklarına yeni kavuşmuş Türk Cumhuriyetleri dünden hazırdılar. Nitekim, Ankara’da 30 Ekim 1992’de yapılan Türk Cumhuriyetleri toplantısında bir Türk Cumhuriyeti cumhurbaşkanı bütün Türkler’in tek devlet haline gelmelerini teklif edecek kadar ileri gitmiştir.

Batı Hıristiyan dünyası, halk deyimiyle, daha ortada fol yok, yumurta yokken, “Türkiye Pan Türkizm, Pan Turanizm peşinde koşuyor” diye yaygara koparmaktadır.

Haçlı zihniyeti ile hareket eden Batı Hıristiyan Dünyası’nın, Dağlık Karabağ’da Ermeni; Bosna’daki Sırp Katliâmı karşısında sessiz kalması gözönünde bulundurulacak olursa, Türkler’in tek devlet haline gelmelerine ellerinden geldiği kadar mâni olmaya çalışacakları, kendiliğinden anlaşılır.

Batı Hıristiyan dünyasının meşhur çifte standardı: Muhtelif kültüre ve dile sahip; üstelik farklı soydan Avrupa devletleri, tek devlet haline gelirken, hiçkimse ses çıkarmaz; ama aynı soydan olan, aynı kültüre ve dine sahip bulunan Türkler’in tek devlet haline gelmelerine asla müsaade etmemeye çalışırlar.

Ortak hükümetin başbakanı aynı toplantıda Türk Ortak Pazarı (TOP)’nın kurulmasına da itiraz etti ki, bence yerinde olmayan bir itirazdır.

Unutmamak gerek: Ulaşım ve haberleşmedeki sürate paralel olarak, sürat ve kesinlik prensiplerinin hâkim olduğu bir zamanda yaşıyoruz:

Süratle karar verip, verilen kararı hemen uygulamak lâzımdır. Biz Atatürk Türkiyesi Türkleri, bu iki prensibe uymadığımız için, Batılılar, Türk Cumhuriyetleri ile birçok anlaşmalar yaparlarken, biz fırsatlar kaçıyyoruz.

Bütün temennim, elimize geçen nâdir bir fırsat olan Türk Ortak Pazarı (TOP)'nı kaçırmamızdır.

Dahası var: Türk Ortak Pazarı (TOP)'nın arkasından, vakit geçirmeden, 3 Rus asıllı devleti örnek alarak, yine Atatürk Türkiyesi'nin liderliğinde Türk Bağımsız Devletler Topluluğu (TBDT)'nu kurmak şarttır.

Zira, Sovyetler Birliği'nin en büyük mirasçısı olan ve Çarlık Rusyası'nı ihya etmek amacını güttüğü herkesçe kesin olarak bilinen Rusya Federasyonu başkanı B. Yeltsin, yeterince güçlenip, adı geçen Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla meydana gelen otorite boşluğunu doldurduğu takdirde, Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlıkları, 1917 yılında komünist ihtilâlini gerçekleştiren Lenin zamanında olduğu gibi, kâğıt üzerinde kalabilir ve yine "öksüz" ve "köksüz" kalacak olan Atatürk Türkiyesi için de yeni bir tehlike belirmiş olur.

Halbuki, Türk Ortak Pazarı (TOP) ve Türk Bağımsız Devletler Topluluğu (TBDT) kurulduğu takdirde, bunlar, Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan beri Atatürk'ün barış ve istikrar siyasetini çok daha büyük çapta uygulamak imkânı olacaktır. Bu sözlerimle, TOP'nın ve TBDT'unun kurulması, yalnız Türklüğün lehine değil, aynı zamanda dünyanın da lehine olduğunu ifade etmek istiyorum.

Görülüyor ki, TOP'nı ve TBDT'nu kurmak, Hıristiyan Batı dünyasının engellemeleri yüzünden güçtür; fakat, bence Atatürk'ün giriştiği ölüm-kalım savaşından çok daha kolaydır. Tekrar ediyorum, TOP'nın ve TBDT'nun kurulması, bütün dünyanın yararına olduğu gibi, özellikle Atatürk Türkiyesi ve bağımsızlıklarına yeni kavuşan Türk Cumhuriyetleri yararadır da.

Atatürk Türkiyesi, Batıya çifter çifter ittifaklarla bağlı bulunmasına rağmen, gerçekte fiilen siyasi yalnızlık içindedir. Türk Cumhuriyetleri ile kurulacak TOP ve TBDT ile Atatürk Türkiyesi, herşeyden önce siyasi yalnızlıktan kurtulmuş olacaktır.

Batı'nın Atatürk Türkiyesi'ne karşı bir kusuru daha var: İngiliz tarihçisi Prof. A. Toynbee, Atatürk Türkiyesi'nin Batı medeniyetinin tek müspet meyvesi olduğunu vurguladığı halde, aynı Batı Atatürk Türkiye-

si'ne karşı, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş devresinde olduğu gibi, hâlâ yarı müstemele muamelesi yapmaktadır. Meselâ, Türk işçilerinin Ortak Pazar (OP) ülkelerinde serbestçe dolaşmaları kararının uygulama zamanı gelince, Batı, halk deyimiyle, yan çizmekten çekinmemektedir. Bu misâli daha da çoğaltmak her zaman mümkündür.

Atatürk Türkiye'si "öksüz" ve "köksüz" durumda, yani dünyada bağımsız tek Türk devleti iken, Avrupa Ortak Pazarı (AOP)'na, veya Avrupa Topluluğu (AT)'na tam üye olarak kabul edilse bile, onun yine üvey evlâd muamelesine tâbi tutulacağı şüphesizdir.

Ama, sırtını Türk Cumhuriyetleri'ne dayayan aynı Atatürk Türkiye'si, hele TOP'nı ve TBDT'ünü kurduktan sonra, Avrupa devletleri ona karşı üvey evlâd muamelesinde bulunmak şöyle dursun; adı geçen Avrupa kuruluşlarına üye olmamız için, Batı'nın kendisi ısrarla dâvette bulunacaktır. Çünkü, sanayileri için hammadde kıtlığına düştükleri zaman, Türk Cumhuriyetleri'nin bitmez-tükenmez yeraltı ve yerüstü kaynaklarına ancak Atatürk Türkiye'si vasıtasıyla erişebileceklerini iyi bilmektedirler.

Nitekim, Almanya ve İngiltere'nin daveti üzerine bu ülkeleri resmen ziyaret eden bir Türk Cumhuriyeti cumhurbaşkanı, en yetkililerinin yüzlerine karşı, ez-cümle, Türkiye'yi daima tercih ettiklerini, Batı ile ancak bu kardeş devlet aracılığı ile münasebette bulunacaklarını söylemekten çekinmemiştir.

9 — Yeni Şartlar Karşısında Asya Ortak Pazarı

Birleşik Amerika'nın ekonomik menfaatlerini, kendisine rakip olabilecek devletlere karşı korumak azminde olduğu bilinmektedir. B. Amerika'nın kendisine rakip sayarak tedbirler aldığı devletlerin başında Japonya gelmektedir. Türk uzmanlar, aynı B. Amerika'nın Kuveyt'i istilâ eden Irak'a karşı savaş ilân etmesini, dünyanın en büyük rezervlerine sahip olan Körfez petrollerini kontrolü altına alarak, Japonya ve Almanya gibi ticaret ve teknoloji bakımlarından kendisini sollayabilecek olan devletleri dizginlemek istemesine bağlamaktadırlar.

Japonya'nın B. Amerika'nın kendisine karşı aldığı tedbirleri ve değişen dünya şartlarını farketmemesini düşünmek saf dillik olur.

Bu düşünce ile, Japonya'nın da, Avrupa devletleri ve B. Amerika gibi, kıta çapındaki bloklaşma hareketine katılması beklenmelidir. Bunun için Türkler'in başlattıkları TOP iyi bir temel vazifesi görebilir. Basından öğrendiğimize göre, daha şimdiden Japonya, Tayvan ve Singapur v. s. gi-

bi son derece gelişmiş devletler, Atatürk Türkiye'si'ne karşı gittikçe artan ilgi göstermektedirler.

Eğer Avrupa Topluluğu (AT) ve Kuzey Amerika Serbest Ticaret Birliği (NAFTA) gibi, bütün Asya devletlerinin katılacağı bir Asya Ortak Pazarı (AOP) kurulursa, kısa zamanda Avrupa ve B. Amerika ile denge kurması ve 3. süper güç olarak ortaya çıkması işten bile değildir.

Sonuç:

Atatürk Türkiye'si ile Japonya'nın liderliğinde Asya Ortak Pazarı (AOP) kurulunca, siyasî, iktisadî ve medenî üstünlüğün Batı'dan, İslâm medeniyetinin parlak zamanında olduğu gibi, tekrar Doğu'ya geçmesi, Asya'nın hertürlü imkânları, bu arada nüfusu, yüz ölçümü ve imkânları gözönünde bulundurulursa, normaldir.

Böylece, dünya, B. Amerika başta olmak üzere, Batı'nın kendisinden başkalarına hayat hakkı tanımayan ekonomik emperyalizmine de son verilmiş olacaktır.

Görülüyor ki, Asya Ortak Pazarı (AOP)'nın kurulması, aynı zamanda insanlığın Batı boyunduruğundan kurtuluşu demektir.

Bu arada Türk dünyasına gelince, Asya Ortak Pazarı (AOP)'nın kurulmasından en kârlı çıkacak olan Türk dünyası olacaktır.

Japonya ile beraber Türk dünyası, tarihin bir çok devrelerinde olduğu gibi, tekrar rakipsiz süper güç hâline gelecektir. Böylece, XXI. yüzyıl, Türklük yüzyılı olacaktır.